

Horns Herreds Politiprotokol, 1842-1845, side 71 og 75

Frederikssund Byfogeds Ekstraretsprotokol, 1841-1858, side 43-44

Frederikssund Købstad og Horns Herreds Domprotokol 1832-1845

Politiforhør, retsforhandling og dom i tyverisagen mod Hans Jensen, 1843

Aar 1843 den 1ste Marts blev paa Dommerens Contoir og i Overværelse af Vidnerne Müller og Jensen optaget Forhør i Anledning af at hertil under Dags Dato var overført en Person Hans Jensen fra Sæbye Sogn, der skulde have gjort sig skyldig i et Tyverie af 49rd fra Tjenestekarl Hans Larsen i Sæbye.- Bemeldte Hans Jensen blev uden Baand og Fængsel fremstillet for Retten og forklarede paa Anledning, at den Bestjaalne havde tidligere viist Arrestanten at han havde en deel Penge gjemte i en Frakkelomme, der var nedlagt i den Bestjaalnes Kiste, der stod i hans Kammer hos Huusbonden Rasmus Andersen.- Arrestanten havde derfor i Mandags Aften den 27de omtrent Kl 7, begivet sig hen til Rasmus Andersens Gaard, hvor han, da han for Hundens Skyld ikke turde gaa ind af Porten, sprang over et lille Plankeværk ind i Gaarden og begav sig derpaa hen til den Bestjaalnes Kammerdør i en af Bygningens Sidelængder og da Døren ei var lukket i Laas gik han ind i Kammeret, hvor han fandt Nøglen siddende i Karlens kiste, aabnede denne og udtog af Frakkelommen de Penge der var, som han troer Beløb sig til 49rd nemlig 9 Femrigsdalersedler og 4 Een Rigsdalersedler, de 4 Rigsdaler har han forbrugt i Fastelavnen og de øvrige 45rd ere tilbagebetalte den Bestjaalne.- Hvorvidt der var Nogen hjemme i Gaarden da Tyveriet skete er ham ubekjendt, han saa Ingen, da det allerede var mørkt og med Karlekammeret hvorfra Pengene bleve stjaalne staaer ingen anden bekendt Leilighed i umiddelbar Forening; da han forlod Kammeret gik Arrestanten gjennem Gaarden forbi Hunden, ud af en Laage paa Porten, men ved denne Leilighed gjorde Hunden ingen fjendtlig Allarm da han skyndte sig forbi.- Grunden til Opdagelsen af Tyveriet angiver Arrestanten at være det venskabelige Forhold hvori han havde staaet til den Bestjaalne, hvorved Mistanken var faldet paa ham, og da Størstedelen af Pengene vare bleven fundne paa under et Spærtræ i Arrestantens Logie vedgik han strax Tyveriet.- Arrestantens Skudsmaalsbog der blev afleveret til Retten udviser, at han er en Søn af Indsidder Jens Mortensen og Sidse Jacobsdatter i Svogerslev, han er født i Alkestrup, Asmindrup Sogn, den 8' Julii 1824 er confirmeret 1839 i Kornerup Kirke, har tjent fra 1' Mai 1839 til 1' Mai 1841 hos Gmd Johan Larsen i Lyndbye, derpaa hos Gmd Laus Jørgensen i Abtved [Abbetved], derpaa ½ Aar til 1' Novbr 1842 hos Niels Andersen i Lyndbye, og kom derfra til Laus Sørensen i Sæbye hvor han endnu tjener.- Til sin Konfirmation opholdt han sig hjemme hos Forældrene, nemlig de 2 første Aar i Alkestrup og siden i Svogerslev, hvor Forældrene flyttede hen.- Han har ei før været tiltalt eller straffet.- Han staaer i Lægdsrullen for R. A. [Roskilde Amt] 45 Lægd Sæbye Sogn, Nummeret veed han ikke.- og overleveret Arrestforvareren til Bevogtning.- Skudsmaalsbogen - Forhøret udsat indtil videre.-

Aar 1843 den 7^e Marts blev i Overværelse af Vidnerne N Bruun og J.... og i Hr Justitsraad Hertz Sygdomsforfald af Exam. juris , continueret med det under 1ste dm. paabegyndte Forhør angset af Hans Jensen i Sæbye forøvet Tyverie.- Efter Indkaldelse fremstod:

Hans Larsen af Sæbye, der forklarede at han havde haft 49rd i Sedler liggende i sin Kiste i Lommen paa en der liggende Frakke, hvilke Penge, medens han Fastelavns Mandag om Aftenen var inde og spise og Kl omtrent kunde være 7, bleve borttagne, og han fattede strax Mistanke til den nu anholdte Hans Jensen, som var den eneste der vidste han havde disse Penge; og om Tiirsdag Aften da ... i Forening med sin Husbond og Sognefogden henvendte sig til Hans Jensen, erkjendte han strax Tyveriet og tilbagebetalte 45rd, men Resten 4rd havde han sat overstyr, og paastoed sig disse erstattede. Han udsiger at de 2 Længder i hans Huusbonds Gaard ei støder tæt sammen, men ere forbundne med et Plankeværk, og herover er det at Hans Jensen skal være steget da han begik Tyveriet.- Kammerdøren var ei tillaaet, og Nøglen til Kisten, hvori Pengene laae, sad i samme-

Forhøret sluttet til Bekræftelse.-

Frederikssund Byfogeds Ekstraretsprotokol, 1841-1858, side 43-44

Aar 1843 den 28de Marts blev Horns Herreds Extraret sat og holdt paa Dommerens Kontoir af den ord [ordinære] Dommer og Skriver og i Overværelse af Vidnerne Møller og Jensen, hvor der blev foretaget:

Sagen: Godsforvalter Andresen paa Krabbesholm som officiel Autor

Contr

Tiltalte Hans Jensen af Sæbye, for forøvet Tyverie

Tiltalte Hans Jensen var mødt og tilstede.- Den officielle Autor mødte ved Fuldmægtig C. Rothe efter Fuldmagt af dags dato der - og fremlagde Stævning og Indlag med Bielag og i Henhold til Indlaget indlod Sagen. Retten modtog det fremlagte der og gjorde Tiltalte bekendt med det Fremkomne- Den beskikkede Defensor Proct [prokurator] N..ring af Svanholm mødte ved Exam juris af Svanholm efter Fuldmagt af dags dato der - og begjærede Sagens Dokumenter udlaante samt Austoed fra at give Tilsvaret.- Retten bevilgede Documenternes Udlaan, og ... til Fredagen den 31: Efter Kl 3 f. hvilket blev de Mødende tilkjendegivet. Tiltalte aftraadte.

Retten hævet.

Anno 1843 den 31de Marts blev Horns Herreds Extraret sat og holdt paa Dommerens Kontoir af den ord: [ordinære] Dommer og Skriver og i Overværelse af Vidnerne Møller og Jensen, hvor da blev foretaget:

Sagen: Godsforvalter Andresen paa Krabbesholm som officiel Autor

Ctr

Tiltalte Hans Jensen af Sæbye, forøvet Tyverie

Tiltalte var for Retten mødt og tilstede. Den beskikkede Defensor Procurator N..ring mødte ved Exam: juris efter Fuldmagt af dags dato der , og tilbageleverede Sagens ham udlaaente Dokumenter samt fremlagde Indlæg, hvortil han henholdt sig og indlod Sagen.- Den officielle Autor Forvalter Andresen mødte og i henhold til Autors indlæg indlod Sagen, idet han aqviserede ved det fra Defensors Side fremdravne.- Retten modtog det fremlagte der og gjorde tiltalte bekendt med Indlaget.- Da Tiltalte Intet videre til sin Undskyldning havde at fremføre optog Retten Sagen til Dom, der vil blive afsagt Mandagen d 3' April dm. om Formiddagen Kl 10 slet her paa Kontoiret, hvilket blev de Tilstedeværende tilkjendegivet, ligesom det blev paalagt Tiltalte til ovennævnte Tid og Sted at give Møde.- Tiltalte aftraadte.-

Retten hævet.

Anno 1843 den 3de April blev Horns Herreds Extraret nedsat paa Herredets Kontoir af den ord: [ordinære] Dommer og Skriver og i Overværelse af Vidnerne Møller og Jensen, hvor da forestaaende Sag igjen blev foretaget. Tiltalte Hans Jensen var uden Baand og Fængsel tilstede. Retten bemærkede, at den ved gjennevlæsning af Acterne havde fundet det nødvendigt forinden Dom afsiges, at anstille en Local Undersøgelse om Plankeværkets Beskaffenhed hvor over Indstigningen var skeet og den maatte derfor hervedere Sagen til ... Foretagelse.- Efterat dette var tilkjendegivet Tiltalte, attesterede Retten at Paagjældende ei har under Jurisdictionen at være tiltalt eller dømt for nogen Lovovertrædelse, hvorhos den berammede Local Undersøgelse blev bestemt at foretage Fredagen d 7de dennes om Formiddagen Kl 11 hos Gaardmand Rasmus Andersen i Sæbye, hvilket blev betydet Tiltalte og hvem tillige givet Tilhold om til ovennævnte Tid og Sted at give Møde.- Tiltalte aftraadte.

Retten hævet.

Aar 1843 den 7' April blev Horns Herreds Extraret nedsat hos Gaardm Rasmus Andersen i Sæbye af den ordinaire Dommer og Skriver i Overværelse af Vidnerne Peder Pedersen og Peder Johansen, hvor den forestaaende Sag igjen blev foretaget. Tiltalte Hans Jensen var uden Baand og Fængsel tilstæde, og paaviste for Retten Stedet og Maaden hvorpaa han var steget ind i Rasmus Andersens Gaard, da han forøvede det paatalte Tyverie. Rasmus Andersens Gaard bestaar nemlig af fiire Længer, hvoraf den østre, nordre og vestre var sammenbyggede, ligesom og den syndre Længe, hvis , er sammenbygget med den østre Længe. Af den syndre Længe tilhører de 10 østligste Fag Rasmus Andersen, Naboe Christian Andersen eier Resten af denne Længe, hvilken Rest bestaaer af 10 Fag, og strækker sig, en Afstand af omtrent 1½ Alen,

forbi den syndre Gavl af den vestlige Længe af Rasmus Andersens Gaard; denne Aabning af 1½ A. mellem bemeldte Gavl og Christian Andersens Tilbygning er aflukket med et Plankeværk, paa tre ... bredt, og af 3 Alen høide, og indvendig støder et Riisgjærde op til Plankeværket, hvilket Gjærde ender med to Gjærdestaver af 1½ Alen høide; paa disse Staver var Tiltalte, da Tyveriet blev begaaet, steget op, og da de staae tæt ind til Plankeværket, krøbet over Plankeværket, havde derpaa begivet sig gjennem den 1½ Alen brede Plads bag Gavlen, og langs med Vægen af den syndre Længe, indtil han naaede den aaabenstaaende Dør paa samme, gjennem hvilken han gik ind i Hans Larsens Kammer, hvor Kisten stod. I Rasmus Andersens Gaard i en kort Afstand fra den syndre Længe, staaer en Brønd, og en deel gammel Tømmer opstaplet, og af den Brønd og Tømmeret kunde Tiltalte gaae skjult indtil den ommeldte Dør, hvilket han ikke kunde, dersom han var gaaet ud af den paa den vestre Længe værende Port, og dette angav han ogsaa nu at have været, hvorfor han havde valgt den af ham beskrevne Maade at forøve Tyveriet paa.- Oplysning var ikke paa at, idet Retten blot bemærkede at Hans Larsen ... ikke ad nogen Dør være adskilt fra Huggehuuset som Tiltalte først maatte passere, men stod i Forbindelse med bemeldte Huggehuus at eet helt Mellem-Fag ei var opmuret.- Retten ansaa nu Sagen tilstrækkelig oplyst, og optog den derfor til Doms, hvilken bliver afsagt paa Herredets Tingsted i Fredrikssund førstkommende Tiisdag den 11 vns Kl 11 .., til hvilken Tiid og Sted det blev paalagt Hans Jensen at give Møde.- Tiltalte aftraadte.

Retten hævet.

Aar 1843 den 11 April blev Horns Herreds Extraret nedsat paa Herredets Tingsted af den ordinaire Dommer og Skriver i Overværelse af Vidnerne Jensen og Brinch, hvor da forestaaende Sag igjen blev foretaget, afsagt og oplæst saadan Dom, /: Dom Protokol Folio 353 :- Tiltalte Hans Jensen var uden Baand og Fængsel tilstede, og efterat have paahørt Dommen oplæst, blev han overleveret Arrestforvareren til bevogtning.

Retten hævet

Frederikssund Købstad og Horns Herreds Domprotokol 1832-1845

(i Egholm Birks Justitsprotokol 1816-1832, Side 353A-353B)

Dom over Hans Jensen for tyveri, 11. april 1843

Aar 1843 den 11 April blev ved Horns Herreds Extraret i

Sagen Godsforvalter Andersen paa Krabbesholm, som officiel Actør

contra

Tiltalte Hans Jensen af Sæbye, for forøvet Tyverie

afsagt saadan

Dom

Ved egen Tilstaaelse, og øvrige under nærværende Sag oplyste Omstændigheder, er Tiltalte Hans Jensen af Sæbye overbeviist om, den 27de Febr d. A. om Aftenen omtrent Kl. 7 at være krøben over et tre Alen højt Plankeværk ind i Rasmus Andersens Gaard i Sæbye, og derfra, gennem et i Gaardens søndre Længde aabenstaaende Huggehuus, at have begivet sig ind i Karlen Hans Larsens, dermed i umiddelbar Forbindelse staaende Kammer, hvor han af Hans Larsens Kiste, hvori Nøglen fandtes siddende, borttog 49^{rbd} Sedler, som han vidste vare gjemte i Bestjaalnes Frakkelomme. Af de saaledes stjaalne Penge ere de 45^{rbd} igjen komne tilstede og udleverede Bestjaalne, der i øvrigt har paastaaet sig de manglende 4^{rbd} erstattede. Tiltalte, der fyldte 18 Aar den 8 Julii 1842, og saaledes er over criminel Lavalder, har ei før været tiltalt eller straffet for nogen offentlig Forseelse, og vil saaledes nu blive at ansee for førstegang begaaet Tyverie. Han er vel af en ung Alder, og har afgivet aabenhjertlig Tilstaaelse om det passerede, men da Gjenstanden for det Bortstjaalne ei er ubetydelig, da Tiltalte har misbrugt den ham af Bestjaalne viiste Tillid, og med Overlæg udført Tyveriet, samt da han endelig har banet sig Adgang til Gaarden, ved at stige over et tre Alen højt Plankeværk, over hvilket ingen Indgang i Gaarden ellers fandt Sted, kan han ikke undgaa et blive straffet efter Lov 11 April 1840 § 12, med to Aars Forbedringshuusarbeide. Iøvrigt vil han blive tilpligtet at udrede Erstatning til den Bestjaalne med 4^{rbd} Sedler, samt de af Sagen, hans Arrest og Dommens Execution flydende Omkostninger, hvorunder til Defensor Procurator Nekring i Salær 3 Rbd. Sedler, og Diæter efter nærmere af Amtet approberet Regning.

Sagførelsen har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret

Tiltalte Hans Jensen af Sæbye ... at han sættes til Forbedringshuus Arbeide i Kjøbenhavns Forbedringshuus i to Aar, hvorhos han har at udrede 4^{rbd} Sedler i Erstatning til Tjenstekarl Hans Larsen af Sæbye, samt alle af Actionen og Dommens Execution lovligt flydende Omkostninger, her under til Defensor, Procurator Nekring, 3^{rbd} Sølv i Sedler, samt Diæter efter nærmere af Overøvrigheden approberet Regning. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det heele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Hertz

Foto: LAK 20091015 01-24 (forhørene og Forbedringshusets protokoller)

Foto: LAK 20100216 01-07 (dommen)